

United In Christ

Randolfu Dun

Bibulu WayGanboli

Jamanakuntigi ka kuma

Bibulu Way Publishing ye Bibulu cidenya baara ye min te tɔkɔ nini. A ka baara fɔlɔ ye ka site webw ani gafew lo sɔkɔ minw be sɔkɔ entereneti kan .

Duniya kuru bɛɛ ka Bibulu lɔnniya baarakeyɔkɔ. IBKI ka lapinita ye ka Bibulu kalanw ke mɔgɔ o mɔgɔ b'a fɛ . ka Ala n'a sago lɔn ka nɛ. Kalandenw TI waajibiya ka taga Institut la walisa ka seere sɔkɔ wala .

dipɔmu sɔkɔ. O kalanw be se ka kalan entereneti kan wala kalansow kɔkɔ, Zoom sababu fɛ, k'u ta entereneti kan, k'u ci e-mail fɛ, . minw sebera, wala mɔgɔ dɔw, jenkuluw wala legiliziw be baara ke n'u ye u ka kibaro diiman waajuli baara la. IBKI te baarakeyɔkɔ ye min daganin lo.

An b'i ladi ko i k'i ka Bibulu segesegɛ walisa k'a lɔn ni min fɔra kalansen nunu kɔkɔ wala min fɔra kalansen dɔ kɔkɔ, o ye tijɛn ye . bɔkɔkɔ wɛrɛ la. "Lakalita" minw be sɔkɔ Bibulu lɔnniya baarada (IBKI) ka kalanw na, olu ye .

seberikelaw wala seberikelaw ka miiriyaw. Tuma caaman na, miiriyaw dɔw be don kalanw lamentaw, widewow ani sebɛw kɔkɔ, ani . i n'a fɔ Bibulu nɛfɔliw; ani, waajulikɛlaw, minisiriw, pasteriw, sarakalasebagaw ani lakolikaramɔgɔw ka kalanw na.

I ka ni k'o mɔgɔw ka kumaw, u ka miiriyaw ani u ka kalanw bɛɛ segesegɛ tuma bɛɛ sabu i ka ni k'u nini, Ala sago lɔn, k'a ke.

Walisa k'a file ni kalan sifa o sifa ye tijɛn ye, Bibulu bayelemani sifa caaman kalan ani Bibulu dapɛgafew ni dapɛgafew laje ka . kumadenw wala kumaseɛ minw lɔnnin tɛ, u sɔkɔ lɔn. I janto dapɛgafew ka nɛfɔli sifa bɛɛ la, i n'a fɔ dapɛgafew be . kumadenw ni kumaseɛw sɔkɔ k'a ta kaan fɔlɔ la ka taga se bi ma.

Kumadenw ni kumaseɛw sɔkɔ be yeɛma wagati ni wagati ma. Ani fana, Gerekan kumaden caaman be se ka bayelema ka ke kumaden kelen ye, . min be se ka sɔkɔ fɔlɔ yeɛma.

An k'a to Ala k'i nɛmine a ka Kuma senuman Bibulu kalanni na.

IBKI be sira di k'u ka kalanw bɛɛ ta ani k'u bɔ jagokow kama minw tɛ jagokow ye. Mɛn

mɔgɔw be se k'u tilan n'u ye gwansan nka u tɛ gafew wala kalanw feere, k'u yeɛma wala k'u sara.

Randolfu Dunn, nɛmɔgɔ

Aw ka mɔgɔnye ke n'an ye: kunnafoni.IBKI.anglekan@gmail.com

Site web: IBKI-Anglekan.html

Ka ke kelen ye Krista la

Kalansen 1nan

Yezu – Mɔɔ .

Yezu wolola yɔɔ min na, o tun ye jamana datugunin ye, jama min tun b'a jati k'u ka bon ni tɔɔ bɛɛ ye. U tun be waso kosɔɔ k'u ke Ibrayima deenw ye, Ala ka jama sugandininw. 'Ibrayima y'an face ye' (Zan 8:38). U tun be Samarikaw kɔɔiya kosɔɔ sabu u tun b'u jati i n'a fɔ Yahutuw minw tun ye Musa ka sariya to yen Babilɔni jɔɔnya wagati la. U ka kɔɔiya tun ka bon fɔ u tun bena u seko bɛɛ ke walisa u kana seen don Samarikaw ka jamana na. ɔɔmukaw ka maradenw tun tɛ dan na ani Yahutu o Yahutu tun be jɛn ni "o maradenw" ye, o tun ye "jurumukɛla" ye; i n'a fɔ, Matiyu, min tun ye lanpominɛla ye.

Yahutuw fana tun be sariya labato fɔ ka taga se yɔɔ min na. Walisa ka Ala ka layiduw sɔɔ, u tun lanin b'a la k'u ka ni ka sariya sebenin dafa, u tɛ lapinita dafa. Nɛyirali fɛ, Musa y'a jini u fɛ u ka tannan di ani ka tannan di. Walisa k'a lɔn n'u be tannan di nka u tɛ tɛmɛ o kan, u be yiriw kisɛ jati walisa ka tannan di ani ka tannan dɔɔ lo di.

ɔɔmukaw tun b'a jini Yahutuw fɛ u ka sɔɔdasi dɔ ka doni ta kilometere kelen kɔɔ. O kama, Yahutuw ye tagamasinɛw bila duguma walisa k'a lɔn n'u tɛ taga yɔɔjan. I hakili to a la ko Yezu y'a fɔ ko ni mɔɔ dɔ y'i waajibiyi ka taga kilometere kelen; taga n'a ye mɔɔ fila (Matiyo 5:41).

O seko ni lɔnko kɔɔ, Mɔɔ Mulinin, Masiya, Krista donna. Yahutuw tun lanin b'a la ko ni Masiya nana, a bena Israel masaya min be dugukolo kan, o lasegin a ma 'Ala ka jo' min di a ma, o ye fanga ni bonya ye. U ka Masiya tun bena ke Yahutuw ka Masace ye ani a tun bena kuntigiya ke i ko Dawuda.

Yezu tun ka teli ka kuma Farizijɛw fɛ minw tun ye Yahutuw ka diinan kuntigiw ye ani u tun ye kuncɛbaw ye, u tun b'u yɛɛ kanu ani u tun b'u yɛɛ jati mɔɔ tilenninw ye. Loon dɔ la, Yezu y'a fɔ ko sagaw b'ale fɛ yɔɔ wɛɛw la. O la, a tun bena ke komi Yezu tun be kumana siya wɛɛ mɔɔ lo koo la, o minw bɛɛ tɛ Yahutuw ye.

Yuhana 10 kɔɔ, Yezu y'a fɔ ko "Ne lo ye sagadɛndɛla numan ye, ne be ne ka sagaw lɔn [minw y'a latigɛ ka ke ale taw ye] ani ne ka sagaw be ne lɔn [u be jɛnɔɔɔnya gwɛɛ ke n'a ye] — i n'a fɔ Faa be ne lɔn cogo min na, ne fana be Faa lɔn cogo min na, ne be n' niin di sagaw kosɔɔ. bi **sagakulu kelen ani dɛndɛbaga kelen .**" (Zan 10:14-16).

A fɔra Ezayi 56:7-8 kɔɔ ko "... ne ka soo bena weele ko delilike yɔɔ .siyaw bɛɛ ye . Matigi Ala min be Isirayɛlidenw lajɛn, ale b'a fɔra ko: 'Ne bena mɔɔ wɛɛw lajɛn a fɛ ka fara minw lajɛnna ka ban' [siga t'a la, o ye kiraya kuma ye min jɛsinna Samarikaw ma, minw tun be dɔɔyara ani hali siya wɛɛ mɔɔ minw tun ye siya wɛɛ mɔɔ ye]."

Komi Yahutuw ka jama n'u ka diinan kuntigiw tun be ni miiriya nin ye, yala Yezu tun be min kalanna, u tun be se k'o faamu wala k'o lɔn wa? A be komi, degere dɔ la .

fanga tun be hali a ka kalandenw cema minw tun ka surun a la kosobe. Zan ni kalanden taw tun te se k'a miiri ko Yezu be se ka tugu mago werew fe minw te u ka jenkulu, u ka diinekulu wala u ka jenkulu fitinin ye.

Zan y'a fo a ye ko: 'Karamago, an ye ceɛ do ye min be jinaw gwenna ka bo magow la i tawo la. **an kelen te.**' Yezu y'a fo u ye ko: 'Aw kana a bali, bari mago o mago t'aw kele, o tigi b'aw ko.'" (Luka 9:49-50).

Nka mago o mago be koo do ke Yezu tawo la, o tigi te Yezu ta ye sabu Yezu y'a fo Matiyo 7:21- 23 kano ko:

«Mago o mago be ne wele ko: «Matigi, Matigi», olugu bee tena don sankolo Masaya ra, fo ne Fa min be sankolo ra, ale sago kebagaw le.» O lon na, mago caman bena ne pininka ko: «Matigi, Matigi, anw ma ciraya ke ele tawo le ra, ka jinaw gben ka kabako caman ke i tawo le ra wa? O tuma na, ne bena a fo u ye ko: «Aw minw be kojugu ke, aw ye bo ne koro!»

K'a lon ko a ka cikan tun ka kan ka ke **jurumuw yafa saraka** .magow bee ta – Yahutu, Greki, Drumukaw, ani Samarikaw minw tun be dogyara - Yezu ye delili ke:

«I ka mago minw di ne ma ka bo dununa ra, olugu tun ye i taw ye, i ka o di ne ma, o ka i ta kuma lamen, sisan o k'a lon ko i ka fen o fen di ne ma, o bee bora ele le ra, sabu i ka kuma minw fo ne ye, ne ka o di o ma, o sanna o ma, o tun b'a lon ko ne bora ele le ra. ka Ala daari dununamagow ye, nka i ka minw di ne ma, o ye i ta ye ... I ye o saninya [ka o saninya] i ta kuma ra, o le ye tije ye. Minw bena la ne la u ka [kibaru diman] barika la, ne be Ala deli olu fana ye, janko u bee ka ke kelen ye, Faa, i n'a fo ele be ne koro cogo min na, ne fana be ele koro cogo min na. Olu fana ka **.ka ke an koro**janko dununamagow ye la a ra ko ele le ka ne ci. I ye boja min di ne ma, ne y'o boja d'u ma, waasa u ka ke kelen ye i n'a fo anw ye kelen ye cogo min na. **U ka ke kelen ye pewu walisa dununa k'a lon ko ele lo ye ne ci ani ko i y'u kanu i n'a fo i ye ne kanu cogo min na**”(Zan 17:6-10; 17; 20-23nan).

Niningaliw

1. Yezu wolola jamana min na, magow tun b'a miiri ko u ka bon ni taw ye ani u tun be magow koniya minw te u ka diinan n'u ka siya ye.
T. ___ F. ___
2. Yezu min ye Dawuda bonson ye, ale nana Israeldenw sigi kokura ka ke dununa fanga ye.
T. ___ F. ___
3. Yezu ka baara tun ye ka sira do di, min b'a to Yahutu, Samarikaw ani siya were magow bee ka se ka ben ni Ala ye.
T. ___ F. ___
4. Minw be Ala sago ke, olu doro lo bena don sankolo la.

T. ___ F. ___

5. Yesu ye Ala deli ko minw lara a ra, ka menni ke a fe Kibaru Duman sababu ra, o min ye Kibaru Duman ye, o ye kelen ye, ka ke kelen ye.

T. ___ F. ___

Kalansen 2nan

Kerecen fɔɔw ka kelenya

Pantekote ko, kerecenw tun ye kelen ye Krista la, siga t'a la, kelenya min kofɔra Krista ka delili koɔ Zan 17 koɔ.

“Lanabagaw bee tun ye kelen ye dusukun ni hakili kelen na, moɔ si tun t'a fo ko a ka nafolo si ye ale yere ta ye, nka u tun b'a fe ka feen o feen soɔ, u tun b'o bee tilan joɔko na. A y'a bila cidenw sen koɔ, moɔ o moɔ mako tun b'a la, u tun b'o di a ma” (Kew. 4:32-35).

Kofe, Yahutu caman were lara a ra ka menni ke minke, an b'a ye ko o tun be joɔko kanuya ra hali bi.

“Lanabagaw bee tun be joɔko fe ani u tun be feen bee ke joɔko fe [U tun be joɔko fe i n'a fo kelen Krista la ani u tun be jɛnjoɔkonya kera ni Ala ni adamadenw ye]. dusukunw, ka Ala tando, ka jama bee ta jumanya soɔ” (Kew. 2:44-47).

Nka a tun tena ke ten tuma bee. Sabu wagati doɔni koɔ, n'a soɔ loɔko wala kalo damanin koɔ, benkelenya y'a damine ka nagasi sabu u tun t'u janto Greki kerecen firiyamusow (Yahutu) la. N'a soɔ u tun ye Yahutu ye nka u tun te ko Zuda mara la, u tun te Yahutu ye minw be heburukan fo:

“O wagati la, kalandenw hake tun be cayara minke, Yahutu minw tun be Gerekikan fo u cema, olu tun be nununu Yahutu minw tun be fo Heburukan na, bari u tun te u janto u ka firiyamusow la dumuni tilanyo la loon o loon” (Kew. 6:1).

Bee min be moɔ sifa caaman ce, a ka gwele k'o soɔ ani k'a sabati. Moɔ fanba b'a fe ka jɛnjoɔkonya ke ni doɔ ye n'u be joɔko fe koo do la; i n'a fo siya, politiki walima diinankow, nafolo, fanga walima loɔko jamana koɔ. Korenti dugu la, benbaliya doɔyara ani tilanni kera tuma min na, min tun be joɔko mine, o tun te Krista ye tugun.

«Ne balemaw, Klowe ta somoɔ doɔ k'a yira ne ra ko kere be aw ce ra, ne b'a fe ka min fo, aw bee kelen kelen b'a fo ko: «Ne ye Poli ta ye, walama ko: «Ne ye Apolosi ta ye, walama ko: «Ne ye Sefasi ta ye,» walama ko: «Ne ye Masiya ta ye.»

Komi u ka karamɔɔ lo, i tun b'a lɔn ko:

- Kibaru Duman min ka kan ka kalan .
- Mɔɔ ka kan ka min ke walisa Ala k'u don Krista n'a ka Egilizi kɔɔ .
- Ka ke kelen ye ani k'i yeɛ di Krista ma, o kɔɔ ye min ye .

Kalan laban na, beɛ tun y'u yeɛ di Krista ma ani u farala a farikolo kan. Yala u be jɛnɔɔɔɔɔɔ la ni Krista ye, ni jɔɔɔɔ ye ani ni kerecɛn tɔɔɔ ye wa? ɔNHɔN!

Saan damanin o kɔ, kalandenw dɔ tun b'a fe ka jɛnɔɔɔɔɔɔ kura ke, a tun ye min ye kalo wɔɔɔɔ kalan kɔɔ ani a ye lajɛnba dɔ labɛn. U y'a jini i fe i ka kuma lajɛnba la. I ko i tun b'a miiri cogo min na, dɔw tun te se ka na o lajɛn na. ɔɔmu faamanw tun ye kelen sara ani dɔ weɛ fagara. Jɛnɔɔɔɔɔɔ koo tun be yen ka sabu ke faamuyali sifa caaman ye koo minw kofɔra duguman.

- I. Mɔɔ kelen tun kɔsegira a ka cɛɔɔɔɔɔɔini kecogo kɔɔ la .
- II. Mɔɔ dɔ y'a fɔ ko a y'a balimace kalan min tun ye farikolodesebagato ye fɔ u tun t'a miiri ko a be se ka ke .
tun be jii la o kama u ye jii kɔn a kan k'o weele ko batɛmu.
- III. Mɔɔ fila tun y'a latige ko bolo senumanw .ka kan ka aw ye aw yeɛ kɔɔɔ Ala na kɔɔ, ni aw be Ala daarira.
- IV. Dɔ y'a muso furu sa hali k'a kɔɔ a ma koo si ke min b'a to furu layidu be tijɛ.
- V. Mɔɔ kelen tun b'a miiri ko a ma kan ka lajɛn ni Kirisita farikolo ye, sabu kɔɔ be se ka kɔɔ.
- VI. Lajɛnba caaman tun be Matigi ka surafana dumu lɔɔkɔn kɔɔ ka fara dimansi loonw kan.

Yala u beɛ bele be jɔɔɔ fe Krista la ani u ka jɛnɔɔɔɔɔɔ la ni jɔɔɔ ye wa? Yala u ka keɔwale dɔw basiginin lo u yeɛ ka jɛɔɔliw kan minw be mɔɔ weɛw siri Krista farikolo la wala u ye miiriya sifa caaman dɔɔɔ lo ye wa? O jamakulu sifa caaman be se ka to kelenya la cogo di?

Beɛn be se ka kɔɔ koow lo kan nka mɔɔ ka miiriyaw wala a ka kɔɔɔɔliw kalanw te. Kalanw te tijɛnkow ye i n'a fɔ tijɛnkow ye koow ye minw kɛra. Kalanw ye faamuyali dɔ kɔɔɔli ye. Cidenw ka cikanw tun kɔɔ hakili senu fe - adamadenw ka kalanw te. Adamaden b'a jini ka Bibulu ka kalanw faamu cogo min na, a be kɔɔɔli dɔ labɛn min basiginin lo a ka hakili seko, a ka lɔnniya n'a ka bonyia jini kan.

Pol ye Efɛzi diinan mɔɔkɔɔɔ lasɔmi, minw ye sagakulu kɔɔsibagaw ye minw be u yeɛ kɔɔsi wuluw ma [cɛɛ minw be kalan ke ka keɔɔ ni hakili senu ka cikanw ye] minw b'a fe ka sagakulu halaki, lanabagaw ka jɛnkulu min be jɔɔɔ minɛ kɔɔɔɔ, u bena a damine ka mɔɔw sama u yeɛ ma, Krista n'a ka lanabagaw jɛnkulu te.

“Aw ka ke sagadendɛlaw ye Ala ka Egilisi kɔɔ, a y'o min san n'a yeɛ joli ye, bari ne b'a lɔn ko ni ne taganin kɔ, wara juguw bena don aw cɛma [i n'a fɔ wala k'u yeɛ ke kerecɛn ye] ka .

aw kana sagakulu to yen. Hali aw yere cema [diinan mawgawgaw] cema, mawgawgaw dawa bena wuli ka tije yelemma [u ka kawfaliw kalanni na] walisa ka kalandenw sama ka tugu u ka. O kama, aw k'aw yere kawsi [aw k'aw ka lere lo i n'a fa kiti tige baga numan]!" (Kew. 20:28-31).

Pol ye Titi ladi fana ko "Mawgawgaw caaman be yen minw te menni ke Ala fe, u be kuma gwansanw fa, u be mawgawgaw lafilu, sanko minw be kenekene [Yahutuwa] la, u ka ni k'u daa datugu, bari u be denbayaw be tawtaw, u be maloyako minw kalan, u man kan ka minw kalan" (Titi 1:10-11).

Piyeri ye lasomini kuma da lase kerecaw be ma .

"Kira ngalontigelaw fana tun be mawgawgaw cema, i n'a fa ngalon karamawgawgaw bena ke aw cema cogo min na, u [hakilimaya wuluw n'u ka yerekun kawfaliw] bena ngalon diinanw don dogo la minw be mawgawgaw halaki, hali ka ban Matigiba la min y'u san [n'a kaw Gnostikiw ka lannaya lo ko Yezu tun te adamaden ye nka a tun ye phantom atoning Hif sore ye — halakili bena ke u yere kan, mawgawgaw caaman bena tugu u ka maloyakow ka, u bena tije sira taw tije, o [nege wala wari, fanga ani bonya] karamawgawgaw nunu bena aw lafilu ni maanaw ye u yere ye minw laben" (2 Piyeri 2:1-3).

Niningaliw

1. Ngalon karamawgawgaw bena ke yen minw be mawgawgaw kalan u yere nafa kama.

T. ___ F. ___

2. Be en be se ka kaw kerecaw cema miiriya ni kawfali koo la.

T. ___ F. ___

3. Mawgawgaw dawa be kalan ke wari min kama u be se k'o kaw, o te ba u ka lannaya la ko Krista lo ye jenamaya banbali sira ye.

T. ___ F. ___

4. Sagadendelaw ka kan ka Kuma lon, ka kerecaw ka sagakulu kawsi ngalon karamawgawgaw, "wulu" ka kalanw ma.

T. ___ F. ___

5. Cidenw ka kalanw bora hakili senu fe nka u yere ka miiriyaw n'u ka kalanw kawfali te.

T. ___ F. ___

Kalansen 4nan

Fere minw be ke ka Sebeninw kaw fa.

Koo dawa i n'a fa saya, sutarali ani sukununi, mawgawgaw be se ka kaw o ma joona nka kerecaw ka ni k'a lon u ka ni ka verisew kaw fa cogo min na ka jesin lannakow, kewalew ani koow kecogo ma. Fere minw be ke, olu dawa file:

Kerenkerennin [cikan da].

Waleya o waleya kofora, waleya kaw be be ba yen.

Kumabaliya

Ni Bibulu be kumabali fɔ barokun dɔ kan, a t'a jini an fɛ an ka koo dɔ kɛ ani a t'an bali k'o kɛ. O kama, a b'a to mɔɔ be se ka kɔɔfɔli ni miiriya jumanw bɛɛ kɛ minw be bɛn n'u ka lɔnniya n'u ka hakilimaya ye. O la, miiriya wɛrɛw be se ka kɛ Krista la hali kafo kelen kɔɔ. Nka, mɔɔ man kan ka mɔɔ wɛrɛ waajibiya a ka miiriya la. U ka kan ka to a yɛrɛ ka kɔɔfɔliw ye.

Jateminɛ min ka kan ka kɛ

Inference be kiti tigɛ. A ka jini ka min fɔ, o be kɛwale wala kɛcogo dɔ kɔɔ fɔ min be bɛn ni Krista ka cikan ye ani a b'a jini kerecɛnw fɛ yɔɔ bɛɛ ani wagati bɛɛ u k'o cikan labato. O kɔ, jiningali be kɛ ko jɔn lo be ni fanga ye k'a latigɛ tɔɔw ye min ka jini ka kɛ.

Labɔli

Inference ye mɔɔ yɛrɛ ka kɔɔfɔli kunceli ye kalan dɔ kan min tɛ cikan ye.

Ka bɛn

Tagamacogo wala kɛwale minw ma fɔ ka gwɛ wala minw ma bali Bibulu ka sɛbɛri kɔɔ, u jatilen lo ka daga Bibulu ka cikan gwenin dɔw labatoli la.

Misaliya la

Bibulu ka jeyirali dɔw b'a yira ko kerecɛn kelen wala jɛnkulu dɔ ka kɛwalew ka teli ka kɛ yɔɔ kelen dɔɔn lo la sanni ka kɛ dunija kuru bɛɛ ka kɛwalew ye. Jeyirali dɔw tun be sɔɔli don kalan tigitigi dɔ la min bɔra hakili senu barika la.

Kerecɛnw ka jini ka baara kɛ ni fɛrɛrɛ nin ye walisa ka verisew kɔɔ fɔ u tɛ sɔɔli kɛ kumadenw kɔɔ koo la:

kele. Verise minw bɛɛ jɛsinna o kɛcogo wala a kɛcogo ma, i k'u bɛɛ sɛgɛsɛgɛ.

b. A jini k'a lɔn n'o lannakow, u ka kɛcogow wala u ka kɛwale ye **.dantigera?** N'o lo, o tuma na, lannakow, koow kɛcogo wala kɛwale tɔɔw bɛɛ be bɔ a la. Jeyirali fɛ, Ala y'a fɔ yiri sifa min ka kan ka kɛ ka kurun lɔ. O kama, yiri tɔɔw bɛɛ tun be bɔ yen. Ala ma foyi fɔ. A tun be kuma tigitigi dɔw koo la.

c. Ni foyi ma fɔ o barokun kan [1].**Bibulu tɛ foyi fɔ** .] o kɔ, fɛrɛrɛ dɔw be yen minw be bɛn ani minw be mɔɔ lasun ka koow kɛ. Jeyirali fɛ, Pol tun be se k'a latigɛ ka kurun ta, ka tagama wala ka bolifen ta ka taga Maseduwani. A y'a latigɛ ka kurun ta.

d. Jeyirali dɔw sɛgɛsɛgɛ k'a file n'u be sɔɔn koo dɔ la wala n'u be koo dɔ jɛfɔra.

Nne. N'o lo, o tɛ misaliya ye min **.ka kan kabe** tugu nka cikan.

ii. N'a jɛsinna cikan dɔ ma wala n'a t'a jɛfɔ, mɔɔ kelen kelen wala kafow be se k'a latigɛ n'u bena tugu o jeyirali kɔ wala n'u tena tugu o jeyirali kɔ. Jeyirali fɛ, ka lajɛn Sulemani ka boon sanfɛ.

e. Kerecɛnw man kan ka sɔsɔli ke kumadenw n'ɔ kɔɔ koo la.

f. Ni mɔɔɔ be fɛɛɛ minw faamu ka verisew kɔɔ fɔ, a be se ka niningaliw jaabi minw jɛsinna jɛnɔɔɔɔnya koo ma kalanden 76. Neyirali fɛ, angelekan kumaden visit tuma min na King James Bibulu bayelemana, o kɔɔ ko -taga mɔɔɔ dɔ fɛ k'a file n'a mako be demɛ na. N'o lo, i janto u makoya la. Bi, o kɔɔ tɛ ka mɔɔɔ dɔ weele ka na dumuni ke ani ka jɛnɔɔɔɔnya ke n'an ye.

Kuma laban

Ni koo dɔ fɔra ka gwɛ, o tuma na, kerecɛnw bɛɛ ka ji k'o labato yɔɔ bɛɛ, wagati bɛɛ ani mɔɔɔw ka landakow n'ɔ ka sigida sifa caaman na. Ala le kumana. Adamaden ka kan ka menni ke. Ni koo dɔ ma fɔ ka gwɛ, o tuma na, kiti minw be ben ani minw be ben ni kunkanbaara ye, u be se ka ke nka u tɛ mɔɔɔ wɛɛw waajibiya.

Niningaliw

1. Bibulu ka kumabali fɔ kalan dɔ kan, o t'a jini an fɛ an ka koo dɔ ke ani a t'an bali k'o ke.

T. ___ F. ___

2. Ka koow ke cogo bennin na, o ye koo ye min tɛ waajibiya ka ke walisa ka Bibulu ka cikan gwɛnin dɔ dafa.

T. ___ F. ___

3. Layiri kura misaliyaw bɛɛ ka kan ka tugu.

T. ___ F. ___

4. Fɛɛn tigitigi dɔ wajibyanin lo kerecɛnw fɛ mɔɔɔw ka landakow n'ɔ ka sigida bɛɛ la tuma bɛɛ.

T. ___ F. ___

5. Fɛɛn min ma fɔ ka gwɛ, o b'a to mɔɔɔ kelen kelen bɛɛ be se ka koow jɛfɔ ni kiti jumanw ye ani minw be ben ni kunkanbaara ye ani u tɛ Bibulu ka kalan wɛɛw sɔsɔ.

T. ___ F. ___

Kalansen 5nan

Kibaru Duman .

Ni mɔɔɔ be kuma Kibaru Duman koo la, a be kuma mun lo koo la?

kele. Kibaru Duman naani nunu - Matiyu, Mariki, Luka ani Zan .

b. Layidu kura bɛɛ .

c. Bibulu be Layidu Kɔɔ ni Layidu Kura fila bɛɛ kɔɔ .

Kibaru Duman ye Kibaru Duman ye min b'a yira ko Ala nana dugukolo kan ni farisogo farisogo ye i n'a fɔ adamaden ta, k'a ka jɛnamaya jurumunbali di Faa ma, k'a ke saraka kelenpe ye min ka di Faa ye, adamadenw ka jurumunw yafa kama. O la, **Kibaru Duman tun ye ani a be yen Yezu ka jɛnamaya, a ka saya, a ka sutarali, a ka kununi ani a ka yelesi koo la - jurumuw yafa saraka - tarihi koo dɔ min be se ka segesɛɛ .**

OKibaru Duman tɛ .miiriya dɔ, kalan dɔ, jogo wala Alako filozofi ka fɛɛɛ dɔ, hali **.miiriya** lanaya, nimisa, batizeli, jurumun yafa, denmisɛnya, Nin Saninman, ani jɛnamaya banbari.

OKibaru Duman ke eye kibaró diiman ye .Yezu tun b'a fe a ka cidenw ka mógow kalan tuma min na a y'a fɔ u ye ko "aw ka taga dijɛ yɔɔ bɛɛ la ka kibaró diman fɔ" (Mariki 16:16). O le ye Pol ka waajuri ye, tuma min na a tun bɛ 'Krista min fagara yiri kan' waajuri kɛra (1 Korɛntikaw 1).

Krista ye Egilizi min sigi dugukolo kan, o ye kelen ye tigitigi, ɲaniya la ani sariyasun kɔɔ; o ye mógow minw bɛɛ ye yɔɔ bɛɛ ra, minw b'a fɔ ko o limaniyanin lo Kirisita ra, ko o bɛ menni kɛ a fe fɛn bɛɛ ra .**nimisaniKibaru Duman lamenni ye.**

Kerecɛnw bɔnɔnɔn kelen kelen bɛɛ la, u be to ka kalan kɛ tuma o tuma ani u be bonya ka taga ani u be kɔɔ u ka lɔnniya n'u ka faamuyali la Ala sago koo la min b'a to u be to ka kɔɔfɔli dɔw, faamuyali juguw ani lannakow dɔw to yen, u tun be minw kalan ka kɔɔ.

Laadakow, lannakow, negejuruw ani kɔɔfɔliw bɛɛ be benkelɛnya bali sabu benkelɛnya be se ka kɔɔ Krista ka saya, a sutarali n'a ka sukununi wagati la, lannakow n'a ka kalanw tɛ.

Niningaliw

1. Kibaru Duman ye .
kele. ___ Yezu n'a ka cidenw ka kalan
b. ___ Yezu ka cikanw n'a ka layidu tilenninw
c. ___ Yezu sara, a suu donna ani a kununa ka bɔ kaburu kɔɔ .
2. Lanaya, nimisa, ani Kibaru Duman lamenni b'a to Ala bɛ mógow kelen don Kirisita kɔɔ.
T. ___ F. ___
3. Krista ye egilisi min sigi dugukolo kan, o ye fɛɛn dɔ ye, mógow jɛnkulu lo, a tɛ jɛnkulu wala boon ye.
T. ___ F. ___
4. Kerecɛnw ka kalan fe tuma bɛɛ, u bena yiriwa ani ka kɔɔ u ka lɔnniya n'u ka faamuyali la Ala sago koo la min b'a to u be kalan kɔɔw, miiriyaw, kɔɔfɔliw ani faamuyabaliya kɔɔw to yen.
T. ___ F. ___
5. Hakilina ni kɔɔfɔli minw be kɛ mógow kan waajibiya la, o be na ni tilanni ye ani ka benbaliya bali.
T. ___ F. ___

Kalansen 6nan

Kalanw / Kalanw

Pol y'a fɔ 1 Timote 6:2b-4 kɔɔ ko "Aw k'o koo nunu kalan ani k'u jija, ni mógow min be mógow kalan [kalan] wɛɛ la, n'a tɛ bɛn an Matigi Yezu Krista ka kuma ɲumanw ma, ani kalan min be bɛn ni Alaɲasiran ye, o tigi be yɛɛbonya kɛ, a tɛ foyi faamu." O cogo la, cidenw ka Kibaru Duman [kisili] fɔra.**nic**ogo min na i be se ka bonya ka kɛ Ala ɲɔɲɔn ye, n'i be sarakabɔ ɲenamaya kɛ. U ka kalanw (doctrines) b'a yira kerecɛnw ka kan ka ɲenamaya kɛ cogo min na Ala ɲɛɛ kɔɔ.

Kalan ɲuman - kalan min be mógow bila Alako la .

1. Mobili fila tun be yen .
2. Kasara do kera .
3. Seere fila tun be yen .
4. Sirakan lanpan tun be yen .

Kwɔfɔliw ani sɛgɛsɛgɛliw

1. Seere A tun lanin b'a la ko yeelen ye binkenɛman ye mobili A ani .a bɔra sirakan fitine tun ka kan ka ke wuleman ye mobili B ta fan fe.
2. Seere B tun lanin b'a la ko yeelen ye binkenɛman ye mobili B ani .a bɔra sirakan fitine tun ka kan ka ke wuleman ye mobili A ta fan fe.

U kwɔ k'a fo ko u ka lannakow n'u ka miiriya tun ye tijen ye ani k'a jini ko miiriya wɛɛ te yen min be se ka ke, u ka kwɔfɔli n'u ka miiriya kera u ka miiriya wajibiyalen ye.

Kuma laban

1. Sɔɔli te koo naani nunu koo la.
2. Seko minw be se ka ke u ka kumaw n'u ka miiriyaw koo la.
  - kele. Kelen be fili ani to kelen be tijen fo.
  - b. O fila bɛɛ ye tijen ye - sirakan yeelen tun be binkenɛman ye fan fila bɛɛ la.
  - c. O fila si te tijen ye. Yeelen tun te baara kera.

Yirali 21:8 kolɔsi ani k'a jatemin: "Nga siranyabagato, lannabaliw, mɔɔ haramuninw, mɔɔfagalaw, kakalayakow, jinamoriyakelaw, boliw batobagaw ani galontigelaw bɛɛ ta ye .bena ke tasuma ni kiribi mananin jiba min kɔkɔ; O le ye saya filanan ye." A be komi o kuma min fɔra ka sinsin a kan, o ta to mɔɔw be se k'o kɔkɔ fo Nka.

1. Jɔkɔ lo ye ngalontigela ye? Min be ni ngalon ye min ma nimisa .**walimamin** b'a ke ngalon tigeli ye?
2. Jɔkɔ lo ye mɔɔfagala ye? Mɔɔ min be mɔɔ wɛɛ faga .**walimamin** be mɔɔ faga a dusukun na wa?
3. Jato ye jɔkɔ lo ye? Mɔɔ min ye cɛnimusoko ke ni mɔɔ wɛɛ ye min ta furuɔɔɔɔɔɔ ye .**walimamin** be kakalaya ke wa?

Ngalontigela, mɔɔfagala ani kakalayakela kwɔfɔli te Yirali 21 ka kuma sinsinnin yeɛma Nka mɔɔ o mɔɔ b'a jini bɛɛ fe u ka tugu a ka kwɔfɔli kɔ, min b'a yira ko galontigelaw, mɔɔfagalaw ani kakalayakelaw ye jɔkɔ lo ye, o tigi be mɔɔw tilan. Dɔɔmukaw 1:32 "hali k'a sɔkɔ u b'a lon ko Ala ye sariya tilennin min latige, o tigi ka kan ka faga, nka u te to ka [Gɛɛkikan .*prássontes Barikatigi ta* kɔkɔ ko kewale minw be ke tuma bɛɛ] k'o koow yere ke, nka minw b'u ke, u ka sɔkɔ olu fana ma."

Ala be mɔɔ dusukun lon ani a bena kiti tige tilenninya la hali n'a ka miiriya mana ke min o min ye. Adamaden te se k'a latige mɔɔ min be jɛɛɔɔɔɔɔɔ la ni Ala n'a deenw ye ka keɛɛ n'a yere ka miiriya n'a ka kwɔfɔli ye. Adamaden be se ka mɔɔ wɛɛ ka kewalew kiti nka, minw be jɛɛɔɔɔɔɔɔ la n'a ye, Ala lo b'u latige.

O ye kojuguba ye mɔɔ o mɔɔ fɛ, sanko mɔɔ min be jati ko a ye ɲeminebaga wala kuntigi ye, n'a y'a to mɔɔw b'a miiri ko mɔɔ tɛ se k'a ka miiriya sɔɔ.

Komi Kibaru Duman ye tiɲe ye, o kɔɔ; Krista y'a yere di ka ke jurumu w yafa saraka ye ani komi cidenw ka kalanw ye tiɲenw ye minw bɔra hakili senu na, danfara min be u fila ce, o bena gwe yɔɔ duuru nunu na.

1. Kibaru Duman cikan ye Kibaru Duman fɔli ye, mɔɔ be sɔn min ma wala a be ban min na. O la, ka la koo kelen na (Krista ye Matigi ye) ani ka menni ke a fɛ nimisali sababu fɛ ani ka kewale kelen ke (batemu Krista ka saya la), o lo be benkelenya sigi sen kan.
2. Cidenw ka kalanw tɛ tiɲen ye i n'a fɔ kibaru diman be cogo min na, nka u ye [hakilimaya] kɔɔfɔliw ni kɔɔw ye minw basiginin lo kibaru diman kan.
3. Kalan [cidenw ka kalanw] b'a to sɔɔli ni baro [baro] be ke, ka hakili lawuli ani ka hakili yelɛma. Minw be Krista la, a b'u kɔɔ, nka cogo dɔ la, mɔɔ kelen kelen bɛɛ be yiriwa ka keɲe n'u yere ka danbe ye.
4. Danfara minw be yen kalanw koo la, u be se ka gweleya bila ɲɛɲɔɔnya la tuma dɔw la nka filiba lo k'a miiri ko kalanw benkan, kalan, o lo be ɲɛɲɔɔnya jusigilan ye.
5. Layiri kura sebeninw tɛ se ka ke benkelenya jusigilan ye. Kirisita* yirara olugu le sababu ra. Kibaru diman, o min ye kibaro diiman ye, o lo ye benbaliya jusigilan ye. Alekisandiri Kanbeli ka kumaw bɔra .

ɲiningaliw

1. Krista ka kuruwa, Yezu ka jurumu saraka, o ye koo ye min be se ka segesege.
T. ___ F. ___
2. Cidenw ka kalanw tɛ koow ye minw kera, minw ye tiɲenkow ye, nka u ye kumaw ye minw be se ka baro ke ani ka kɔɔfɔliw ni kunceli ni miiriya dɔw ye.
T. ___ F. ___
3. Ni mɔɔ be to ka jurumu ke, o be na ni saya banbali ye.
T. ___ F. ___
4. Egilizi ɲemɔɔw ka miiriya, n'o ye pasteriw ye, waajulikelaw, diinan mɔɔkɔɔw, sarakalasebagaw wala pape, o tɛ sɔɔli ye.
T. ___ F. ___
5. Kirisita ta Kibaro Diman ye Yesu saya, a sutaracogo ani a kununi ye, o ye ko ye min be se ka sɔn a ma wala ka ban k'a sɔɔ cidenw ka kalanw ye hakilimaya kɔɔw ye minw be se ka sɔɔ ani ka baro ke u kan.
T. ___ F. ___

Mupuli

Mupuli, mupuli, makari, mupuli ani mupuli ka kan ka ke kalan (kalan) ani miiriya la .nka kibarudiman te .i n'a f' Kibaru Duman le ye kisiri sira ye. Cidenw ka kalan min sebera hakili senu barika la, o lo ye sira ye min b'a to m'gw be jenamaya ke Ala batoli la k'u to Kibaru Duman f'ra "dunija bee ye." Kerec'w man ji ka kibarodiiman f'li dabila abada.

- Mupuli te m'gw waajibiya a ka tijen si to yen.
- M'gw kelen kelen ka miiriyaw wala m'gw yere ka miiriyaw ka kan ka f' kene kan walisa ka baro ke n'u ye nka u man kan ka j'j'j' abada.
- Been be se ka s'w n'an lanin b'a la ko Yezu lo ye Krista ye ani n'an be m'enni ke a ka kibarudiman na - a ka saya, a ka sutarali n'a ka kununi - n'an be su a ka saya k'w.
- Kerec'w be se ka ben koo caaman na ani u bele be kelen ye.
- Ni m'gw min be Kirisita ra, o tigi ka Kirisita to yi, ka a jigi la a kan dabila. A ni Kirisita te j'j'j' ra tuun.
- Ka m'gw yere ka miiriya jini k'a ke j'j'j' ye, o be na ni kele ni tilanni ye.

Kerec'w d'w b'u ka miiriya (w) f'ra tuma min na, u te s'w o ma wo, a kera komi u be sigasiga u ni m'gw minw ce, u ka h'w n'u ka tilenninya koo la. Kuma minw f'ra i n'a f' 'n' ka lannakow b'ra Bibulu k'w wala 'Bibulu b'a f' minw b'a yira ko m'gw were ka miiriya te ani u b'a yira ko l'niya ni faamuyali ka bon ni t'w ta ye. U b'u ka miiriya jati 'Bibulu k'w' ani u balimace ta te. O kumaw b'a to m'gw b'a miiri k'u balimace te foyi l'w, ko Alako ta fan fe wala ngalon karam'gw te. O be taga ni 'kuma jugu f'li ye'. O man kan ka ke ten. A te Ala ka kanuya yira. Kirisita bee ye a ta baaradenw ye, ani a ta sarakalasebagaw, janko ka baara ke Ala ye. M'gw si te bonya ka teme t'w kelen kan hakili, l'niya, faamuyali wala kumacogo kos'w. Balimaw kanuya lo ka ji ka teme t'w kan.

Niningaliw

1. Mupuli t'a jini an fe an k'an yere di tijen si ma.

T. ___ F. ___

2. M'gw yere ka miiriyaw man kan ka ke j'j'j' ye abada.

T. ___ F. ___

3. Been be se ka s'w n'an lanin b'a la ko Yezu lo ye Krista ye ani n'an be m'enni ke jii la.

T. ___ F. ___

4. Kerec'w be se ka miiriya werew s'w kalan caaman koo la, nka u te se ka ke Krista n'a ka saraka koo la, ani u bele be kelen ye Krista la.

T. ___ F. ___

5. Ka m'gw yere ka miiriya f' min b'a yira ko i ka bon ani i balima ka d'gw, o te Ala ka kanuya yira.

T. ___ F. ___

“Ne [Krista] tɛ daali olu dama ye, minw bena la ne la u ka waajuli [Kibaru Duman] barika la, ne be daali olu fana ye, waasa .**o bɛɛ bɛ se ka kɛ kelen ye** ., Faa, i n’a fɔ ele be ne fɛ cogo min na, ne fana be ele fɛ cogo min na. U fana ka kɛ an kɔkɔ .**janko dunɔnamɔɔw ye la a ra ko ele le ka ne ci.**»(Zan 17:20-21 kɔkɔ).

Yezu y’a fɔ Matiyo 7:1 kɔkɔ ko kalanden man kan k’a balimace kiti. O la, ni mɔɔɔ dɔ banna ka jɛnɔɔɔɔnya kɛ ni dɔ wɛrɛ ye sabu a be kalan dɔw kɔkɔ fɔ minw tɛ kelen ye, yala a be tagamana yeelen kɔkɔ wa? N’o tɛ, Krista joli be se ka to k’a saniya cogo di? Sabu ciden Zan y’a fɔ 1 Zan 1:7 kɔkɔ ko “Nga n’an be tagama yeelen na i n’a fɔ ale be yeelen na cogo min na, an be jɛnɔɔɔɔnya kɛ ni jɔkɔɔ ye [minw sɔnna an ma ani an ka faamuyali ma], ani a Dence Yezu joli b’an saniya ka bɔ an ka jurumuw bɛɛ la.”

Krista kelenpe lo be bɛnkelenya lase mɔɔɔw ma. Ale le ye Kibaro Diman ye. Mɔɔɔ si tɛ se ka taga Faa fɛ ni Yezu, Krista sababu tɛ! Kelen be “kelen ni Krista ye a ka saya la” o cogo la Kelen be Krista la – o tigi.

“Ni mɔɔɔ min b’a fɔ ko: «Ne be Ala kanu», k’a sɔkɔ a b’a balima kɔniya, o tigi ye ngalontigela ye, bari mɔɔɔ min t’a balima kanu, a be min yera, o tigi tɛ se ka Ala kanu, a tɛ min ye.” (1 Zan 4:20).

Yezu nana dugukolo kan kuun min kama, o tun ye ka:

- ka to adamadenw cɛma jurumun tɛ min na .
- ka kɛ saraka ye ka jurumun bɔ adamadenw na .
- ka sa ni an ta jurumunw ye a kan .
- ka jurumu bɔ yen lanaya ni lamɛnni fɛ ni mɔɔɔ . o

A sara jurumu kɔkɔn .

- A suturara Krista ka saya la k’u ka jurumuw to yen ni minw bilala Krista kan kuruwa kan A kununa ka kɛ
- Alako danfɛn kura ye Ala fɛ min ka jurumu tɛmeninw tɛ yen .
- Ala y’a don Krista farikolo la, a ka Egilizi la, Ala ka Masaya la dugukolo kan .
- A be, kanuya kɔkɔn, min tɛ baara wala cikan ye, Ala sago ye ka kibaro diiman fɔ, ka mɔɔɔw jija ani ka baara numanw kɛ.

Niningaliw

1. Kerecɛn fɔlɔw tun be jɛnɔɔɔɔnya la sabu .

kele. ___ O bɛɛ tun ye Yahutuɔw ye .

b. ___ U bɛɛ bɔra jamana kelen na .

c. ___ Krista ni fɛɛn bɛɛ tun be u fɛ .

2. Mɔɔɔ 3 000 minw tun bena bɛn Pantekɔte loon na, u tun bena di Ala ma k’u senuman ani fiɛ si t’u la N’u .

kele. ___ A tora Zeruzalɛmu .

b. ___ A tora kantigiya la Musa ka sariya kan .

c. ___ Ka to ka kantigiya kɛ Krista n’a ka kalanw ye .

3. Kerecɛnw be jɛn ni Krista ye .

kele. ___ tuma min na u sɔnna a ma ko Yezu lo ye Krista ye, Ala Dence .

- b. ___ N'u y'a dabila ka murutili jenamaya ke .
 c. ___ A ka saya la u suturanin ko jii la .
4. Ka jentakanya ke ni Ala ye ani minw be Krista la, o be kantigiya jini Krista n'a ka kalanw fe .
 T. ___ F. ___
5. Moko te se ka Ala kanu ani ka tow bee kanu Krista la, u balimaw .
 T. ___ F. ___

Kalansen 10nan

Ka fara kanta kan tugun ni Krista ye

Ciden Pol y'a fo ko adamadenw bee be tawala jurumun ka gwelaya fe k'a fo ko: "bari bee ye jurumun ke, u ma Ala ka kanta kanta, u be jati kanta-tilenninw ye a ka neema barika la, kunmabali sababu la min be kanta Krista Yezu barika la, Ala yo min bila i n'a fo saraka [jurumu yafa] a joli barika la, k'a kanta limaniya sababu la" (Rom.:3-2).

An bee be jurumu sifa do la, n'an ma saniya ni Krista joli ye, o bena an ko an Matigi n'an Kisibaga la. Zaki yan ka gwelaya yira min ye ka kanta kanta ma k'a fo ko: "Ni moko si kanta, a kana a fo ko: 'Ala lo b'a kanta,' bari Ala te se ka kanta ni kojugu ye, ale yere fana te moko si kanta. (Zaki 1:13-15).

O ko, do ko, a ya sebe ko: "... o koow laban ye saya ye, nka sisan, aw kanta jurumun na ka ke Ala ka kanta ye minke, aw be nafa min kanta, o ye saniyali ye, a laban ye jenamaya banbali ye, bari jurumu sara ye saya ye, nka Ala ka nilifen ye jenamaya banbali ye an Matigi Yezu Krista la." (Dokumaw 6:21-23).

Ni kerecen do kanta kanta ma ani a kasegira a ka jurumukecogo kanta ma ani kofe a b'a fe ka ben ni Ala ye, Ala b'a jini a fe a ka mun lo ke? Yala Ala b'a jini an fe an ka nimisa, ka farikolo jangi, ka wari do sara wala ka batize tugun wa? Yala Bibulu b'a fo ko kerecen murutinin ka ni ka tugu koo do ko min be se ka ke kokura ani kerecenw ka lajenba be ke kanta min na, nu be ben ani ka jen ni Krista ye tugun wa?

Benkaseben ka kan ka damine n'a tigi ka murutili cogoya lonni ye ani n'a b'a fe ka yafa a ma ani ka benkan sigi ni Ala ye. Nka nege do ko te kanta ke; yelemani ka kan ka ke jogo, dusukun, miiriya ani kanta-akow la. U ka kan k'u ka nege fo moko (w) ye u be ben jini min fe - Ala ni adamaden. Dence tununin ka ntalen min be kanta Luka 15:11-32 kanta, a be komi o koo jefara. Ala be kanta tuma bee ka nimisa ani ka ben. Nka, moko minw bee b'a fo k'olu be Krista la, o te tijen ye hali nu ka ni ka yafa i n'a fo Krista yafara u ma cogo min na.

Zaki b'a fɔ kerecɛnw ye ko "... aw k'aw ka jurumuɯ fɔ ɲɔɲɔ ye, ka ɲɔɲɔ deli, janko aw ka kenɛya, mɔɲɔtilennin ka delili fanga ka bon, a be baara kɛ (Zaki 5:16).

Zan, min tun ye ciden kɔɲ ye, ale y'a sɛbɛ Yirali sapitiri fɔɲ kɔɲ k'a fɔ Azi mara ka legiliziw ye ko n'u ma nimisa, Ala bena koo dɔ kɛ u la. N'a sɔɲ dɔɯ tun lanin b'a la i n'a fɔ dɔɯ b'a miiri cogo min na bi, ko n'u kisira ka ban, u bena kisi tuma bɛɛ. Nka u ka kisili tun tɛ sabati sabu Zan y'a fɔ u ye k'u ka ɲi ka nimisa ani ka kɔsegi Ala ma n'o tɛ, a bena .bɔ o ta fitinadaga, yeelen ni ɲanamanya sɔɲɔɲɔ.

Ni Ala den murutinin dɔ y'a lɔn ko a be jurumun kɛra, k'a yɛɛ mabɔ u ka jurumun sira kan ka taga sira dɔ kan min ka di Ala ye, ka Ala deli kɔsɔbɛ a ka yafa a ma walisa a ka se ka bɛn n'a ye ani minw be Krista la, Ala be yafa a ma.

Kafo min be yen, o man kan k'a jati kerecɛn filanan ye min b'a bali ka baara kɛ i n'a fɔ Ala ka baarakela. Sabu ɲɔn le bɛ se a ta baaradenw ma ni Kirisita tɛ? U ka ɲi ka laɲɛn ni kerecɛn murutinin ye, k'a demɛ ani k'a jija a ka kantigiya kɛ Ala ye. A kɔsegira ani Ala yafara a ma ani Ala b'a fɛ a ka baara dɔɯ kɛ minw mako be farikolo la. ɲɛmɔɲɔɯ ni balimaw man kan k'a jati ko a ka dɔɲɔ wala ko a ka dɔɲɔ i n'a fɔ bɛɛ ye jurumun kɛ, ka nimisa ani ka kɔsegi wagati dɔ la u ka kerecɛnya ɲɛnamaya kɔɲ a kɛra jama ɲɛfɛ walima u kelen. Tɲɛn na, balimacɛ min kɔsegira, min nimisara ani min be bɛn, legilizi bɛɛ ka ɲi k'o demɛ walisa a ka kɛ Masaya baarakela ye.

Niningaliw

1. Benkanseben ka kan ka daminɛ n'a lɔnni ye ko mɔɲɔ murutinin lo ani n'a b'a fɛ ka benkansebɛ ni Ala ye .
T. ___ F. ___
2. Ala b'a ɲini kerecɛn jurumukɛla fɛ a ka mun lo kɛ walisa ka segi ka bɛn n'ale ye?
kele. ___ Farikolo ɲangili .
b. ___ Nafoloko sara
c. ___ Batɛmu tugun .
d. ___ Yɛlemanɛ min kɛra i ka ɲɛnamaya kɔɲ, i ka bɔ i yɛɛ la ka taga Ala fɛ .
e. ___ delili min be yafa ɲini
f. ___ a ani b
g. ___ d ani e
3. Layiri kura kɔɲ, misaliya si tɛ yen min b'a yira ko kerecɛn dɔ ye jurumun kɛ ani a mako be nimisali la ani ka kɔsegi Ala ma.
T. ___ F. ___
4. Kerecɛn jurumukɛla min nimisara ka kɔsegi Ala ma, o tigi be dansigi Ala ka baara la.
T. ___ F. ___
5. Krista ka ɲɛnkulu min be yɔɲ la, o ka ɲi ka kerecɛn jija a ka kantigiya kɛ ani ka baara kɛ.
T. ___ F. ___

Duniya kuru bee ka Bibulu lanniya baarada

Randolf Dunn, ƚemɔɔɔ - Roberi Santiyago, ƚemɔɔɔ

Bibulu ka enterineti kan

**Kalan 1nan - Ala ka cikan
Fɛɛn bee sɔɔɔla cogo di?
Cɛɛ min tun ye Ala ye .**

**Krista - Ala ka
gundokow Ala koo la**

Ka bɔ ƚenamaya la ka taga se saya ma - Cɛɛ

sato ye kunmabɔli laben

Kibaru Dumanw ka cikanw .

Kalansen 2nan - Ka mɛnni ke Krista fe .

Wagati ka kɔn Krista ƚe

Wagati min na Krista tun be dugukolo

kan Wagati min na Krista kɔ

Wagati laban dugukolo kan

Desizon wagati lo

Ka bɔ saya la ka tɛme kuruwa kan ka taga

ƚenamaya la Yafali koo la

Batizeli ka ke Kirisita ye

Kalansen 3nan -ƚenamaya kura Krista la

Masaya min ma dilan ni bolow ye

Masaya kɔnɔ baarakelaw .

Krista ka sariyakolo fɔɔw

Firiyamuso minw mako be kɔnɔ na

Alako ta fan fe

Ka ƚenamaya ke hɔkɔnya la

Tɔkɔ ka ntalen

Cikan min be sɔɔɔ letɛɛw kɔnɔ:

Ala bato ni hakili ni tijen ye .

Bibulu lɔnbagaw ka kalanw

Bibulu labennin

Bibulu ka kuma surunw

Suguyaw ani ntalenw .

Kalansen 4nan - Ka yiriwa Krista la .

Nazaretika Yezu

Krista ka ƚenamaya

Ka ke kelen ye Krista la

Miirilw dimi koo la

**Farikolo, niin, niin - U be taga min n'i sara? Furu
ni furu faran**

Ala ka lafinɛlon

Danni ka kɔn Zenezi ƚe Danni

Heburuw .

Kalansen 5nan - Ka kɔɔɔbaya Krista la

Kalan minw be sɔɔɔ kuruwa kan Ala

ka jɔli kecogo la Niningalibaw minw

ma deli ka ke Ka ƚenamaya ke ƚɔkɔn

ye Krista la Ka ƚenamaya ke ka tɛme

bee kan

Layidu minw be sɔɔɔ sisan ani abada Cɛɛ

sɔbew ye Ala batobagaw ye .

ƚenamaya kuma kabakomanw

Kalan 6nan - Ka ke Bibulu lɔnbaga ye .

Suuw, misaliyaw ani kiraya kumaw

Niin senu

Daniyeli

Yezu Krista ka Yirali

Sebeninw ka kumabali

Kalanw ni kewalew k'a ta saan 100 la ka taga

se saan 1500 ma.

Ka Bibulu lajen ani k'a bayelema

Bi, Egilizi ka kewalew - Sebeninw wala laada?

Yezu bɔnɔnɔnw - Tablo

Duniya kuru bee ka Bibulu lanniya jenkulu be ni yɔɔw ye minw be taga ni kaan wɛɛw ye .**Bibulu ka enterineti kan.**